

І чужому научайтесь,
и свого не чурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

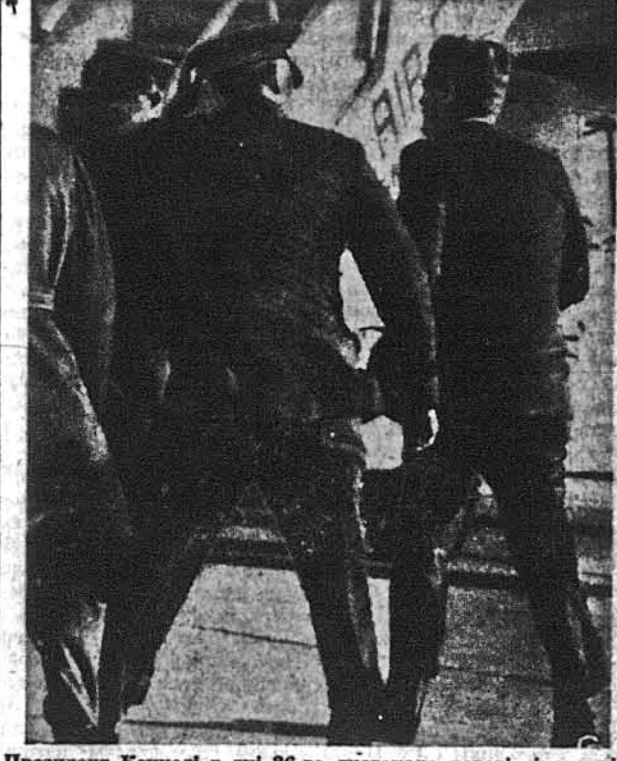
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Телефон: 4-0237
УНСоюз: 4-8740
Тел.: 5 Нью-Йорк:
BArclay 7-4125
УНСоюз: BArclay 7-3337

ЗАГРОЗА ЩЕ НЕ МИНУЛА, — ТВЕРДИТЬ ПРЕЗИДЕНТ

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕВІВ ІНСПЕКЦІЮ ВІЙСЬКОВИХ
З'ЄДНАНЬ НА ФЛОРИДІ І В ДЖОРДЖІ

Кі Вест, Флорида. — Президент Кеннеді 26-го листопада перевів інспекцію військових частин всіх трьох родів зброї в Джорджію і на Флориді та відзначив ті летунські а'єднання, які попереднього місяця зробили були фотографії над Кубою і допомогли виявити небезпеку, яка загрожувала тоді ЗДА і Західній Північній Америці. Президент особисто прийняв відзначення до прапора 363-ї Тактичної Розвідної Ескадрильї на летунський базі в Гомстеді на Флориді. Ці всі військові бази все ще є в поготівлі, і Президент заявив, що "загроза ще не минула", і те напруження, яке викликало минулого місяця, може довго тривати, хоч і в легшій формі. З Вілого Дому підкреслюють, що Президент не відвідував військові з'єднання, тільки перевів інспекцію панцерної дивізії у форте Стюарт, Джорджія; розвідної летунської ескадрильї в Гомстеді, та відділу морської піхоти в морській базі Вокс Чикаго Кі Весту на Флориді. Президент хвалив ті фотографії, зроблені на літаку У-2, які допомогли виявити окупацію Куби. "Я хочу сказати, панове, що ви робите дуже добрі зйомки", — казав Президент. На думку Президента правді тих летунів, які робили ті зйомки, дуже прихильно до безпеки ЗДА. Ці фото заважили, що країну, яка поборила відповідні засоби безпеки. Фото зйомки відгукнулися правдою американської дипломатії.

ПРЕЗИДЕНТ ІЗ ГЕНЕРАЛОМ МАКСВЕЛЛОМ ТЕЙЛОРОМ
ВСІДАЄ ДО ЛІТАКА

Президент Кеннеді в дні 26-го листопада перевів інспекцію військових з'єднань на Флориді і в Джорджі. На фото Президент і генерал М. Д. Тейлор.

ЗДА збільшують армію до 980,000 воїнів
Вашингтон. — Департамент Оборони видав зарядження про те, щоб стан армії до червня 1963-го року збільшити на 20 000 воїнів. Стан армії вноситься тепер 960 000, а в дні 30-го червня має становити 980 000. Це має бути тимчасове збільшення. Воно становить перших шістьох місяців найбільшого року покликувати більше число рекрутів. В листопаді покликали до армії 4 000 рекрутів, в грудні покликуть 6 000, а в дальших місяцях число покликуваних буде збільшуватися і може дійти до 8 000 місяця. Ця збільшення армії потрібне тому, що вліті найбільшого року збільшені будуть ті воїни, які були покликані під час Берлінської кризи, і тому треба їх заступити новими рекрутами. У вересні 1961-го року до армії покликали були 25 000 рекрутів, а в жовтні та листопаді того ж року по 20 000. В цьому поволомленні не скажано, як довго той тимчасовий стан із збільшеною армією має тривати.

„Марінер II” подав сигнали з віддалі 22.5 мільйонів миль

Вашингтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація ствердила новий рекорд ракети „Марінер II”, який з віддалі 22,500,000 миль надавав радіо сигнали на Землю, які зловляла американська контрольна станція в Йогансбург, Південна Африка. 28-го червня 1960 ракети „Піонер V” надавала подібні сигнали з віддалі меншої віддалі. Науковці захоплені сигналами „Марінера II”, бо вони сподіваються, що ця ракета згідно з планом в дні 14 грудня полетить поперек Венери з віддалі 21,000 миль і надаватиме відомості про ту планету. Надавати в неділю о год. 7:46 перед полуднем сигнали мандрували з Марінера II 22,500,000 миль на Землю, але Марінер II зробив це в дорозі до Венери 144,000,000 миль, бо він летить. Летить Земля доволу Сонця, і летить також і Венера.

Українець обраний на асемблеїна Пенсильванії

Іван Борис з Ашленду, член Українського Народного Союзу, був обраний в останніх виборах на асемблеїна свого штату з повіту Скулкіл, здобувши між усіма кандидатами найбільшу кількість голосів. — Інформус тепер п. Василь Загабайло з 242-го Відділу УНС у Френквіл. Виборча перемога п. Івана Бориса тим замітна, що він кандидував з Республіканської партії в цьому переважно демократичному повіті, але мав загальну підтримку виборців з обох партій, зокрема виборців українського походження. Виборці п. Бориса впевнені, що це є тільки початок його кар'єри в політичній діяльності.

Відкриття 9-ї Виставки Об'єднання Мистців Українців в Америці

В неділю 25 листопада в 2-ох горішніх залах Літературно-мистецького Клубу в Нью-Йорку відбулося відкриття дев'ятої річної виставки ОМУА. Участь у виставці бере 46 мистців 87 творами, з яких деякі великоформатні. Каталог подас таких учасників виставки: М. Анастасівський, П. Андрусів, К. Антонович, В. Балас, В. Бачинський, М. Вутович, Я. Вижницький, Дзв. Витанович, О. Грищенко, В. Дорошенко, О. Дядинок, С. Заричка, О. Кірч, С. Кіндзерявий-Пастушка, Н. Климовська, К. Кричевська, Гр. Крук, Л. Кузьма, В. Ласовський, С. Литвиненко, Р. Лукаковська-Аристронг, В. Масютин, П. Мелюк, Л. Морозова, Л. Моложан, М. Неделко, Ір. Носик, А. Оленська-Петришин, М. Осичук, І. Паливода, Б. Певний, В. Пономаренко, Ст. Рожок, Яр. Самійленко, В. Сімак, Н. Сомко, Н. Стефанів, О. Танасевич, Ст. Танасевич, Б. Титла, К. Трохименко, М. Шероцька, Д. Шолдра, Ір. Шухевич.

На відкритті до численної зібраної публіки говорив скульптор С. Литвиненко, мистоголова ОМУА. Він згадав, що ця виставка фактичною ювілейна б. ОМУА, заснована в 1952 р., обходить тепер 10-річчя своєї діяльності. Він згадав померлих за той час мистців, як теж факт, що в нас є вже мистці, які думають, що рамки рідного мистецтва уже завузькі для їх творчості і зникають з українських мистецьких виставок. Як відрядний факт, він підкреслив численну участь у виставці мистецької молоді, вихованої вже в американських і закордонних мистецьких школах. Привітним мистцем він побажав відержати з однаковим запалом 10 років, як і поза ним, як і попередні. На виставку прибула спеціальна група наших мистців з Філадельфії, був прийнятий також голова ОМУА С. Гордишський, який тепер працює в Канаді.

Мікоян нараджується в ОН про справу Куби

Об'єднані Нації. — Анастас Мікоян, що його на від'їзному з Гаваї обіймали і розцілювали Фідель Кастро і всі його найближчі співробітники, мав нараду з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом, після чого взяв участь в обіді, що його влаштував У Тант для совєтських і американських делегатів. У тому обіді взяли участь амбасадор ЗДА Адлей Стівенсон, голова координаційної комісії в справах політики супроти Куби Джон МакКлоуї і заступник Стівенсона Чарльз Пост. З совєтського боку були призначені Мікоян, совєтський амбасадор з Вашингтону Анатолій Добронін, Василь Кузнецов і Валерія Зорін. Американський сторони належить передусім на виконавці об'єднаних Хрущова, щоб міжнародна інспекція на Кубі підтвердила, чи усунуто відтіть окупацію зброєю і щоб була гарантія, що надалі такої зброї туди не привезуть, — а совєтській сторони належить передусім на тому, щоб ЗДА заявили, що не будуть переводити інвазії проти Куби, ані не сприятимуть ніяким ворожим до режиму Кастро діям. Совєти виготовили в кубинській справі проект протоколу, що його ніби мали б підписати СССР, ЗДА і Куба. Там вже не говориться про зліквідування баз в Гавані, але про „навчання переговорів між ЗДА і Кубою про базу в Гавані”. ЗДА вважають, що точка з недовірливості та відмовляють будь-яку гарантію щодо неварушності території Куби, поки не буде астанова там міжнародна інспекція.

Настро вимагає міжнародної контролю на території ЗДА

Об'єднані Нації. — У тому самому дні, в минулий понеділок 26 листопада ц. р., коли Анастас Мікоян після 24-денного перебування в Гаваї прибув до Нью-Йорку для переведення розмов про Кубу на території Об'єднаних Націй, Фідель Кастро проголосив заяву, в якій погоджується на міжнародну інспекцію на Кубі під умовою, що подібна інспекція буде переведена в на американській території. Ця міжнародна контрольна інспекція на території ЗДА, в Порто Ріко, і інших об'єктах „мала б перевірити розв'язання американських таборів, в яких нібито „вишколюють насамиків, шпигунів, саботажистів і терористів” — розв'язання центрів, де приготувались підривні дії і бази, з яких протаски кораблі напастують наші (кубинські) береги”. Кастрівська декларація повторює дані 5 пунктів „вимог” у відношенні до ЗДА: 1) зречення з морської — летунської бази в Гавані, 2) припинення „протаскивань атак” проти Куби, 3) припинення „протаскивань дій” на території Куби, 4) припинення економічної блокади та 5) припинення „протаскивань кубинської поліції” і воєнної суверенітету. Водночас Фідель Кастро заявив, що Куба „має право” і надалі доставити зброю „всього типу”, яку вважають за потрібну для своєї „оборони” та застерігав проти будь-якого вторгнення в кубинські справи. Організація американських держав, що її становлять Куба, „не визнає”. Вся ця аргументація заява, що її підписали кубинський президент Освальдо Торральдо Дієго і прем'єр Фідель Кастро є тільки пропагандистсько-провокаційним докumentом без ніякого практичного значення — стверджують найперші західні коментари.

Женеvська конференція розроблення не має виглядів на успіх

Женева. — Вспереч сподіванням деяких газетних з'являючів — Женеvська 17-членна конференція для справ міжнародного розроблення не має тепер, після так склавши зйомлення Комісії для справ розроблення при Об'єднаних Націях, що складається з усіх членських країн ОН, що „не зроблено ніякого поступу”. За найбільш актуальні справи вважається договір про припинення ядерних експериментів та договір про заходи проти несподіваної атаки або проти „випадкової” війни. Совєти заповіли, що пред'являть новий проєкт міжнародного розроблення.

● Грецький уряд переводить в життя план очищення 3-ох найбільших грецьких міст, Салонік і Переву — з непридатних для гігієнічних мешканців цілей халуп. Асигновано на цю ціль 11 мільйонів дол. У програмі є переселення до нових будинків 3,900 родин із найбідніших теперішніх халуп.

Володимир Гіряк повернувся до організаційної праці в УНСоюзі

З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу інформують, що відомий наш громадянин і бізнесмен п. Володимир Гіряк з Віндзора, Канада, повернувся до виконуваної ним уже раніше організаційної праці для Українського Народного Союзу, як і поза ним, п. Володимир Гіряк належав до найбільш відданих союзів ідеї працівників. Також і тепер бажання прислужитися своїй організації і через неї своїй спільноті було для п. В. Гіряка головною спонукою до

Володимир Гіряк

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ЗАСУДЖУЮТЬ В ОН СОВЕТСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ І КОЛОНІАЛІЗМ

ДЕЛЕГАТ КАНАДИ ПРИГАДАВ ВИМОГУ ПРЕМ'ЄРА ДІФЕНБЕЙКЕРА ПРО КОНЕЧНІСТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ БАЛТИЙСЬКИХ НАРОДІВ, УКРАЇНИ І ІНШИХ КРАЇН, ПОНЕВОЛЕНИХ ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЮ МОСКВОЮ. — ПРЕДСТАВНИК НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО КИТАЮ ВИМАГАЄ ПРАВА САМОВИЗНАЧЕННЯ ТАКОЖ І ДЛЯ УГОРЩИНИ, СХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ, УКРАЇНИ І ВІЛЮРСЬКИХ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Продовжуючи започатковану ще минулого тижня на форумі Генеральної Асамблеї ОН дискусію над проблемою утримання незалежності колоніальних країн і народів, репрезентант Великої Британії Сер Патрік Дін виступив у понеділок 26 листопада із гострим засудженням совєтського колоніалізму і його обдурливих методів. Вимагаючи здійснення декларації Генеральної Асамблеї ОН з 1960 р. про право самовизначення для колоніальних країн і народів, назвавши делегата Великої Британії передат Генеральної Асамблеї на розгляд частинний реєстр територій, загарбаних російським і востаннє совєтським імперіалізмом. В той час, як Цейлон перейшов під британське панування, значить 1815 року — пригадав Дін, — Росія окупувала Азербайджан. Цейлон стан незалежним державою 1947 року, Азербайджан же й до сьогодні не може дочекатися своєї незалежності. Протягом XIX сторіччя, в той час, як під британське володіння перейшли Нігерія і Гана, Росія загарбала ряд незалежних держав середньої Азії — Казакстан 1854 р., три узбекські держави 1876 року і Туркменію 1880 року. Сьогодні в Нігерії і Гані вільні і незалежні держави, а названі вище середнь-азійські країни і народи далі перебувають під ярмом московського колоніалізму. У дальшому Сер Патрік Дін пригадав, що окуповані під час першої і потім під час другої світової війни Великою Британією території були передані згодом під опіку й адміністрацію Ліги Націй зг. п. знаміне Об'єднаних Націй. В той час немає ніякої мови про те, щоб Совєтський Союз погодився віддати під опіку чи адміністрацію Об'єднаних Націй окуповані ними під час другої світової війни держави і території такі, як Естонія, Латвія, Литва, Південний Салхін, Курильські острови та інші, у відношенні до всіх них ще й досі не застосована декларція про звільнення з-під колоніальної залежності. Перед Діном, що миналого тижня і з таким же гострим засудженням совєтського імперіалізму виступали репрезентанти ЗДА, Канади і націоналістичного Китаю, Представник ЗДА Джонатан В. Вінгет стверджував, що ні одна країна чи народ, які вилу тиних чи інших обставин попали під владу білої чи червоної Москви, не відзначили своєї свободи і не мають чіткої д. ніякої можливості виринути самі про свою долю і свій державний стан. З дуже основним розглядом проблеми совєтського колоніалізму виступив на сесії Генеральної Асамблеї в дні 23 листопада канадський делегат Гіт Мен-Кверрі, який вимагав застосування права самовизначення для всіх колоніальних народів світу, в тому також і поневолених совєтським імперіалізмом, і пригадав відомий виступ прем'єра Канади Джона Діфенбейкера з вимогою незалежності для балтійських країн. Українці й інші народи Східної Європи, з такою ж самою вимогою виступили репрезентанти націоналістичного Китаю Ю Чі Суей, який запитав, чи декларатія 1960 року з вимогою визнання права самовизначення була застосована також й у відношенні до Угорщини, Східної Німеччини, України й Вілорусії.

Індія проти комуно-китайських передумов щодо перемир'я

Нью-Делі. — Індійський уряд не відкинувши ще формально комуно - китайської пропозиції щодо військового перемир'я, яке мало б офіційно початися 1 грудня ц. р., заявився проте одверто проти китайської вимоги, щоб війська обох сторін завернули на 12^{1/2} миль назад від ліній, що обов'язувала в 1959 році. Індійський уряд звертає увагу, що в такому випадку фактично китайські комуністи дістали б не тільки 12,000 кв. миль, що їх зайняли були влітку 1957 року збройною рукою, але й додаткових 2,000 кв. миль індійської території. Індія вимагає, щоб комуно-китайські війська завернули на лінії з-перед 8 вересня ц. р., коли-то почалась комуно-китайська збройна агресія, — на що не погоджується Пей-пінг. Індійський уряд висловлює дві місії — до столиці Об'єднаного Арабського Республіки, Гани, Вірми, Індонезії, Камбоджі і Цейлону, де вони з'ясувати індійські ставовище. Ці місії мають на цілі припинити до індійської становища названі нейтральні країни, які повели були натиск на Індію, щоб вона прийняла комуно - китайську пропозицію щодо перемир'я і переговорів. Комуно - китайська верхівка оскаржує з'єднання Держави, на чому вони з'ясували Індію проти комуністичного Китаю і доряджували їй продовжувати війну, нібито з ціллю підпорядкувати Індію своїм впливам та узалежити її від себе.

У СВІТІ

● У столиці Ливану, Бейруті відбувається з'їзд з міжнародних шкіл утримуваних в 33-х різних країнах світу американського М'їжнародного шкільного фонду. У 150 таких школах, в яких мовами навчання є мови англійська або французька, навчає тепер 24,000 дітей, з яких 18,000 є дітьми американців, що живуть постійно або тимчасово в тих закордонних країнах.

● У Конго все ще нема спокою Катангійський президент Моїсе Чомбе відмовився зрестися частини доходів, що їх має від бельгійської компанії, яка з власністю багатьох копальниць міді й кобальту на території Катанги, в користь центрального уряду Конго. Тепер ця бельгійська промислова компанія запропонувала, що вона безпосередньо зреститься частини своїх прибутків у користь Конго. У цій справі бельгійський міністер закордонних справ Поль Генрі Спаак вестиме переговори в Об'єднаних Націях.

● В Парижі на Сіцилії, в Італії пожежа знищила виллу „Беллерос”, яка була одним із предметів відвідування численними закордонними туристами. Згоріли образи, персні, картини і дорога порцеляна вартості разом кругло понад 320,000 доларів. Гадують, що пожежа спричинили торгівці грунтями, які даремно старалися купити ту виллу та приналежності до неї. Тепер, після пожежі, та велика парцеля втрапить на вартості.

● Західна Німеччина погодилася продовжити на дальших два роки план закупівки в З'єднаних Державах різноманітної зброї вартості 600 мільйонів доларів. Цю згоду дав західно - німецький канцлер Аденауер під час своєї недавньої візити в Вашингтоні.

В АМЕРИЦІ

● Уряд має віддати дозвіл на те, щоб підняти фільм Інформаційною Агенцією ЗДА про побут п. Діана Ф. Кеннеді в Індії і Північній Африці до відкриття у всіх кінотеатрах ЗДА. П. Кеннеді була ідеальною артисткою, бо хоча знала, що її публічні виступи фільмує, то поводилася зовсім спокійно, і тому то деякі накручені сцени є такі чарівні.

● Вже почали продавати 6-центову, сітну поштову марку, яку починають від 7-го січня 1963-го року треба буде наліплювати на значимі листи вистилані у ЗДА. На марку є портрет Вашингтона, подана вартість 6 центів і напис „Почта ЗДА”. Невже на друкованого прізвища Вашингтона.

● 16-го листопада поліція в Нью-Йорку ловила бандита і вистрелила до нього 5 набоїв. Одна куля поранила Джеймса Кемпфелда, який має перейти операцію в шпиталю. Він вискажує до стейтського найвищого суду, щоб після операції лікарі дали йому витягнену кулю, а не віддавали за існуючим звичаєм кулю поліції. Представники шпиталю мав в суді довести, чому поранення не може затримати витягненої кулі. Ця куля може бути йому потрібна в процесі за відшкодування від міста.

● Директор Адміністрації Загальної Служби Вернард Л. Буттін повідомив, що ним отримана агенція в 99-ох відстаках виконув зарядження і майже неспівний витяг перевозить американськими кораблями.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1958.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

3 позицій сили

У грудні цього року відбудеться кілька дуже важливих західних конференцій. Британський прем'єр Гарольд Мекміллен започаткує свій приїзд до Парижу на нараду з французьким президентом Шарлем де Голем, після чого полетить, мабуть, на Бермуди, на зустріч з президентом Кеннеді. Хоч головною турботою британського прем'єра є тепер труднощі, що їх має Британія в переговорах із шістьма країнами-членами Спільного Господарського Ринку в справі приєднання Британії до того могутнього західно-європейського економічного блоку, проте нема сумніву, що на нарадах Мекміллена і де Голя будуть обговорені також справи, безпосередньо пов'язані з холодною війною. У розмовах британського прем'єра з американським президентом вони стосуватимуться на першому місці. Читачам, що президент Кеннеді наполягає, щоб Британія збільшила свої збройні сили в рамках Організації Північно-Атлантичного Пакту (НАТО) і що разом із США натискала на інших членів НАТО, щоб вони зробили те саме. Таку вимогу мають ставити американські делегати на najbliżшій сесії Ради НАТО, що відбудеться у грудні в Парижі. Державний секретар Дін Ракс, секретар оборони Роберт Макнамара і секретар фінансів Дарлс Ділон мають — твердить газета — атакувати на дисперсію між американським військовим бюджетом і військовими бюджетами країн-членів НАТО. Аргумент неможливості так кинути військові гроші на вершину свого добробуту. Проте, всі вони, з Британією у провіді, поклалися на Америку, як на оборонця проти союзового імперіалізму і заведуть розбудову власних збройних сил.

Остання кубинська криза, яка — зрештою — ще далеко не минула, показала, що Москва, коли її поставлено перед перспективою великої війни, заперечує, будучи свідомою своєї мілітарної нежестокості в порівнянні з Америкою. Логічний висновок з цього такий, що мілітарна сила необхідна для об'єктивної перемоги не тільки на бойовому фронті, але й у сучасній холодній війні, це психологічний фронт. Покищо, Нікіта Хрущов, як і протегований ним Фідель Кастро, залишають політичну поразку з поважкою втратою свого престижу в очах власних громадян та зовнішнього світу. Хрущов намагається цей престиж відновити пропагандою, начебто він урятував світ від загибелі в атомовій війні. Але ця пропаганда може мати успіх тільки в дуже вільних країнах. Кожному ясно, що коли б Хрущов був переконаний, що СРСР перевищує США своєю збройною потужністю, він не робив би своїх "мирнолюбних" жестів, що так роздратували і Кубу і комуністичний Китай.

Союзнація З'єднаних Держав з НАТО і з Організацією Американських Держав виявила одностайну солідарність з Америкою під час кубинської кризи. Значить, вони задіяли свою готовність взяти участь у війні, якщо треба буде вести її внаслідок втручання Москви в Західно-європейський фронт. Але західноєвропейським країнам Берлін і загрозив більшовицького походу до Атлантичного океану ближчі, як Куба. І ця загроза не тільки не зменшилася, а ще більше зросла, бо Москва неминуче захоче "відбитися" даючи за свою політичну поразку на Кубі. Навіть автоматично насувається думка, що цим тереном буде Берлін. Тому ту саму мілітарну потугу, що її продемонструвала Америка в Карибському океані, мусять продемонструвати Західні Європа в справі Берліну. Колишні державні секретарі — демократ Дін Ачесон і республіканець Джон Ф. Даллес — слушно твердили, що закордонну політику у відношенні до СРСР можна вести тільки "з позиції сили". Якщо внаслідок кубинської кризи весь Захід повернеться до цього закордонно-політичного принципу, то це буде правильний і корисний зворот.

Партійні хитанки

Судові процеси над спекулянтами й розкрадачами державного та громадського майна в Союзному Союзі не припиняються. Кожна із процесів кінчається з-півала засудом однієї, двох чи й більше осіб до найвищої міри покарання. — до розстрілу. І майже кожного тижня гинуть під кулями есекуційних команд більшій і меншій злочинці за крадіж зерна чи блук, за скопчування чужої валюти, золота чи дорогоцінних камінців, коротко кажучи — за справи, за які в мирний час не карують смертю ні в одній державі світу. Кількість засуджених і розстріляних іде в сотки.

Короткі й довші звідомлення про судові процеси над "спекулянтами", "розкрадачами", "розтратами", "дружескі беззупини" — сама ж совєтська преса, супроводжуючи ці звідомлення статтями й репортажами під соковитими заголовками: "Валютники злизили", "Золото і мотлох", "Хробаки у золоті", "Чорноморські хитанки" і т. п. В усіх цих матеріалах подається здебільшого жидівські прізвища спекулянтів, і здебільшого не-жидівські імена "розкрадчів" і розтратачів державного та громадського майна". Між останніми гадують керівників, а то й головних лікарів управлінь курортів і санаторіїв, керівників працівників торгівлі, управліть заготівельних контор, головних бухгалтерів підприємств, завідувачів інспекторів, начальників обласних управлінь промисловості, директорів цукроварень, головних технологів, начальників груп державної контролю і т. д. Але ні разу досі у пресових звідомленнях не згадували, чи ці вищі й нижчі керівники були членами компартії, а якщо були, то які провідні становища займали вони в партійній системі. Ніде й ніколи не було й натяку на те, що засуджені до "найвищої міри покарання" були комуністами, керівниками таких чи інших партійних установ.

Рубець завісив над цією сторінкою совєтської дійсності розкрик недовго Нікіта Хрущов у своїй доповіді про "Розвиток економіки СРСР і партійне керівництво народною господарством", вилучений на пленумі ЦК КПСР 19-го листопада. Слухачі і читачі цієї нової есуніції мали змогу вперше від самого Хрущова дізнатися, що розкрадачки державного майна досягли величезних розмірів. Так дитинку Хрущова, тільки у справах, передах у суді за першу половину 1962-го року, шкода, заплідня розкрадачами, становить понад 56 000 000 рублів; "шахраї й проїждистки" на самих тільки трикотажних фабриках Киргизької ССР, "акрали" у державні матеріальні цінності загальною вартістю понад три мільйони рублів; в Казахській, Литовській, Українській ССР та рад областей РСФСР розкрадачі "розбазарили" близько чотирьох мільйонів пудів зерна" і т. д. Говорячи про поширення цих "ганебних явищ", Хрущов стверджує, що причиною їх є "хвороба хабарництва", яка, мовляв, "проникла в центральні відомства і установи, урадила окремих керівників працівників з партійним квитком у кишені". Цим своїм ствердженням Хрущов натякує, що головними покровителями "розкрадчів" і "спекулянтів" є самі ж такі комуністи на високих становищах. З дальших його стверджень в цьому напрямку виходить, що органи партійної і державної контролю, "толерантно ставляться до фактів службових зловживань з боку комуністів, і, що більше, іноді вигороджують їх, беруть під захист".

Цими своїми ствердженнями Хрущов розкрив відомий, зрештою, широким народним масам в СРСР факт, що головними хитанками — розкрадачами і розтратами державного й громадського майна, спекулянтами й хабарниками є партійні люди, комуністи, і що партія покриває злочини усіх цих комуністів, "вигороджує" їх, береть під свій захист. Коротко кажучи, партійні хитанки за їх злочини не карано ні розстрілом, ні тюремю. Вони далі наживаються і наживаються коштом непосильної праці робітників і селян.

ЗАВЗЯТА ВИБОРЧА БОРОТЬБА У ФРАНЦІЇ

Париж. — Виборча боротьба, в якій де Голь здобув блискучу перемогу, відбувалася з особливими завзяттями, хоч назовні могло виглядати, що вибори проходили дуже спокійно, навіть при байдужості третини виборців, які не взяли участі в першій турі голосування. Та це вже перший парадокс цих виборів: третина зовсім участі не брала, зате дві третини змагалися виборчою завзяттю. Оскільки, на 482 парламентарні мандати, де-Голісти дістали 263 мандати, тобто на 21 більше, ніж треба для безоглядної більшості, що вимагало 242 голосів.

Для ясності треба кілька слів сказати про виборчу організацію у Франції.

До 1958-го року вибори були пропорційні. Тобто голосувалося на партійні списки, і партія отримувала мандати після у парламенті відповідно до кількості голосів. Конституція, що її увів де Голь, змінила процедуру, наближаючи її до англійської: кожний виборець обирає окремо одного члена з двох кандидатів. Але не можна у Франції зовсім застосувати англійську систему, бо тут є багато партій, і коли в окрузі є 5 чи 19 кандидатів, то при поділі голосів годі когось вважати за справжнього репрезентанта.

Тому введено голосування в чотирьох колах. Коли якийсь кандидат в даній окрузі дістає свалфіковану більшість голосів у першій турі, то він обраний, і справа для цієї округи полагоджена. Коли ж кандидат не дістає значної більшості, тоді в другій турі з'являються кандидатури ті, що дістали менше голосів, і замишаються ті, що дістали більше. Це дає нагоду для партійних порозумінь, комбінацій, для виявлення спінарств партій чи ворогування між ними.

Тому, що наперед відомо, що в багатьох округах необхідним буде комбінування кандидатів, кожна партія задалегідь займає позицію до своїх конкурентів і заявляє, з ким вона договориюватиметься в другій турі. Ця справа в останніх виборах мала величезне значення.

Як знаємо, в референдумі 28-го жовтня ч. р. де Голь здобув не таку вже велику перемогу. Але партії — поза комуністами — отримали дуже мало голосів. Обраховували, що поза комуністами, які мали своїх постійних 4 мільйони голосів, всі інші партії були проти де Голя, проти його зміни конституції щодо вибору президента загальним голосуванням отримали лише 3 мільйони голосів. Таким чином де Голь був переконаний, що при виборах по округах він перекоже, але партії хотіли за всяку ціну теромогти його.

І це пошкодило, наприклад, соціалістам. Лідер соціалістів, Г'ю Молле, заявив, що його партія робитиме все, щоб не допустити до більшості прихильників де Голя в парламенті. А тому, мовляв, у випадку потреби, кандидати його партії уступатимуть місце й голоси комуністам. Це завзяття і причинилося до невдачі соціалістів. В першій турі вони втратили мільйон голосів! І втратили тому, що кампанія голістів ішла під гаслом: "Проти народного фронту" Проти союзу соціалістів з комуністами!

Французький загальний скандал, комуністам і всім ліній коаліції, що загрожують, народним фронтом. Друга тур проходила під тим же гаслом. Соціалісти хотіли були змінити свою тактику, але було вже запізно: комуністи заявили, що вони ділять своїх кандидатів у тих округах, де не мають шансів виграти, і свої голоси віддають за соціалістів.

Розуміється, що противники комуністів пішли на паралельну тактику, і деякі партії віддали свої голоси за голістів, щоб не допустити до виборів комуністів чи соціалістів, а голісти в безнадійних для себе округах віддали голоси за "буль-кого" або не комуністів. Комуністи, проте, втримали своїх виборців, дістали 1 мільйон голосів і навіть збільшили число своїх послів з 10 на 41. Також соціалісти збільшили число своїх мандатів з 43 на 60.

За черговим парадоксом цих виборів слід уважати поразку багатьох визначних партійних лідерів. Провалився Мендес — Франс, провалився Поль Рено, і то у тій окрузі, в якій він уже тринадцять років незмінно правив. А переміг його зовсім невідомий кандидат, єдиним аргументом якого було те, що він — за де Голя!

Дальшим виявом перестроювання внутрішніх сил у Франції є повна поразка крайніх правих. В попередніх виборах вони мали 6,2% голосів, у цих лише 1,3%. Практично ОАС востаннє відбила симпатії загальної для цього сесії.

Вислід виборів є повною несподіванкою для всіх. Невже, хто-сь вірив у силу партії і їх атракційність, але тому, що все ж такі партії, включно з комуністами, розв'язали таку пропаганду проти "де-демократичності" де Голя, що, здавалось, він міг і провалитися. Тим більше, що його успіхи в референдумі були слабі.

Але виходить, що вирішив такий факт осмія де Голя, що ми не раз вважали заперочкою стабільності V Республіки, який, що ситі люди революції не роблять. Добродуш у Франції зріс завдяки господарським заходам де Голя і завдяки частковому розвитку Європейської Економічної Спільноти. Французька продукція росте, експорт також і, продаючи платять робітники більше, як платили. Продукція зросла настільки, що бракує робітничої сили. Резервуар робітників, який досі була Італія, а частинно й Іспанія, — вичерпався, бо й у цих країнах економіка підніслася. Тому продаючи платню, росуть ціни, і коли страйкує публічний сектор, в якому платні визначає держава, то нема страйків у приватному секторі, в якому платні йдуть дотори, не заважаючи ні на що.

І виборці в основному голосували за де Голя або проти нього. Поль Рено так і заявив, що його особисто провалив де Голь, який став "власним виборчим агентом" і, "замість бути арбитром, робив натиск на виборців, погрожуючи своїми відходами, якщо не дістане більшості". Цей закид правильний, але де Голь мав на це право, бо й формальне, а виходить, що й моральне, коли загальні вважали його заперочкою стабільності.

Що по виборах зробить де Голь з партіями, як він розгрізуватиме ту меншість, що вибори програли, це зовсім інше питання. Чи покортяться його противники вислідів виборів, чи осміят він однієї націю, чи з його прихильників вийдуть справжні політична й ідеологічна сила — це питання, на які ще передчасно відповідати.

КРИЗА УРЯДУ АДЕНАУЕРА

Мюнхен. — 19-го листопада поділи заяву про свій вихід з уряду Німечкої Федеративної Республіки представники Вільної Демократичної Партії. Ця невелика партія має в бундесному парламенті 58 послів, але вона рішає, чи Аденауер матиме в цьому більшості, бо фракція Християнсько-Демократичної і Християнсько-Соціальної Унії, що стоїть за Аденауером, сама тої більшості не має. Тому фракція Аденауера мусіла створити коаліційний уряд з Вільною Демократичною партією після виборів до парламенту 17 вересня 1961-го року.

Виявляється, що без них Аденауер не може створити уряд (він не скотів коаліції із соціалістами), вільні демократи ставили до свого партнера вимоги, які не були в пропорції з їх політичним вагою. Ще перед виборами до парламенту, восени 1961-го року, вільні демократи заявили, що ніколи не підуть у уряд на чолі з Аденауером. Однак, після виборів вони змінили свою думку і застереженням, що Аденауер мусить зрештою прем'єрства найдовше у — 1963-му році.

Спінарств вільних демократів з міністрами партії Аденауера не була гармонійна впродовж минулого року, але якось "диз коїтився". Однак, афера тижневика "Шпигель", в якій відомий міністер Штраве "переворотив", переступивши межі законності супроти редакторів заперочування у державній зрадї, дала вільним демократам нагоду створити урядову кризу. Формальним мотивом цього рішення Вільної Демократичної Партії є той, що Штраве діяв супроти редакції "Шпигеля", минаючи міністра юстиції, члена БДП. Отже, ця партія вимагала усунення Штраве з уряду.

Але справа не тільки в особі Штраве. Вільні демократи хотіли б звільнення також деяких інших міністрів, приналежних до партії Аденауера. С підозріння, що дальша діяльність вільних демократів буде сферована проти самого Аденауера: мовляв, "старий" член БДП, який, що ситі люди революції не роблять. Добродуш у Франції зріс завдяки господарським заходам де Голя і завдяки частковому розвитку Європейської Економічної Спільноти. Французька продукція росте, експорт також і, продаючи платять робітники більше, як платили. Продукція зросла настільки, що бракує робітничої сили. Резервуар робітників, який досі була Італія, а частинно й Іспанія, — вичерпався, бо й у цих країнах економіка підніслася. Тому продаючи платню, росуть ціни, і коли страйкує публічний сектор, в якому платні визначає держава, то нема страйків у приватному секторі, в якому платні йдуть дотори, не заважаючи ні на що.

Що по виборах зробить де Голь з партіями, як він розгрізуватиме ту меншість, що вибори програли, це зовсім інше питання. Чи покортяться його противники вислідів виборів, чи осміят він однієї націю, чи з його прихильників вийдуть справжні політична й ідеологічна сила — це питання, на які ще передчасно відповідати.

О. Д-вич

ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Першою мовою граматичної була "Методична граматика української мови" Омеляна Огоновського. Вона була для мене дуже "книжкою", цебто важкою, бо покутська українська мова, яку писали о. с. Мухомов, Леся Мартович і Василь Стефанчик — не зовсім покривалася із сторінками Огоновського. Це "становище" поглиблювалося ще більше, як до нас завітали кубанські козаки в 1916-му році. Тоді мені щойно відкрилися очі й ум. Ми, діти, так добре їх розуміли, що разом з ними рецитували Шевченка і співаки кубанські пісні. І мого незадоволення зросло до ученої граматичної, яку так важко було оприлюдити.

Статися диво на овиді: "Якщо" Огоновський відкладається на полицю, бо з Відня надійшов Степан Смал-Стоцький з "Українсько-руської граматикою", яку я почав вивчати в 1920 році.

Очевидно, вона стала мені ближчою, доступнішою, бо мені на Зеленому Буковині тільки "буком кинути".

Потім, на еміграції, я зустрічаюся ще з одним граматиком, Василем Симоничем, людиною із милозвучним голосом, який надзвичайно переконливо заперочував до своїх тогочасних, бо на тещу сторінок, граматик.

Ці рідкі я саме доводжу до року 1929-го, коли мав упевненість в Праві сталі відомим київський Академічний Правопис. Були велика радість і незадоволення з того приводу.

Що діяла собою Академічний Правопис? Це була гарно видана — в порівнянні з досі видаваними — книжка, яку можна було заручувати до європейської. В цій книжці охоплено всім дотепер відомими методами — українську мову.

Очевидно, найбільше потерпілий старіший Огоновський. Не менше — Ст. Смал-Стоцький, власне його букварний відхід, а горю був мій новий знайомий Василь Симонич, який чимало причинився в працях комісії Академічного Правопису — діяв у той же час титул академіка.

У Слов'янській бібліотеці були вже тоді різні курси української мови. Була вже відомим імена Грушевського, Дорошенків та інших. Це — гості з-поза Збруча. На Карпатській Україні Іван Панкевич приєднувався Степану Смал-Стоцькому до етимології.

За Академічний Правопис треба було зводити боротьбу. Тому що книжку я носив до редакції, до катедри й до студентських групок, як нерозлучний посібник.

Які наслідки цього видання? Редактор "Вісника" у Львові не захотів підпорядкувати новому правописові. І так, замість писати інший — він разом із Смал-Стоцьким все це писав інший. І ще де-що з...

дас на думку можливість у даному разі... Ходжав спінався, відвів трохи набік Олександра Івановича й тихо закінчив: — Можливо, виступити, саєв'а оєворарі?..

Олександр Іванович спинався дихання, і він швидко розлютованим, повним жаху очима дивився на Ходжаву. Той бережно взяв його за лікоть і тихо відвів до кабінету.

Дисфазія — розлад мовлення.

Список оєсфазі (латинсько) — рак стравоходу.

нового правописа не промовляло до його думи. Це саме робило і провідне "Діло", лівийський щоденник, і деякі інші видання, але не приймали нового правописа. "Рідна Мова", що виходила у Варшаві, критикувала Академічний Правопис.

Це зрозуміло — український загальний досвід консервативний. Не радо модернізується. Не радо-форімає нове, а тим більше, що це мове прийшло з-під чужого режиму. Може й добре, що наш загаль не радо покладале старе, улюблене і краше згадує. На доказ цього ми бачимо, як важко засмілювати нашого селянина в Бразилії чи в Аргентині.

Таким приблизним образом спостерігаємо й тепер. Голосе-вич побабував свого словника на правописі 1929-го року. Ті всі, які не сприймали, або тільки частинно не сприймали Академічний Правопис, зустрічають його, як вже знайомого приятеля.

Яка с дідівська? Вачимо навіть поворот в архівації. Поваляються чотири томи словника Бориса Грінченка, а в Канаді виходить словник Андрушчинця. У відповідь, чому так написано, тепер дуже часто почуєте: "бо так у Грінченка".

На смуглявських поліцях багато українських граматик та словників. Це не дивно. Наша мова має великий, оглушливий розвиток. Одна з найкращих мов на світі. Мелодійна. Напрочуд звучна. Барвиста. Широкий вислів, важка, щоправда, своєю конструкцією і методою навчання. Тому саме для тих, які ніколи не мали змоги вглибитися, вона є важкою. І вони кажуть: "Немає порядку в нашому правописові". Як то так написано? Дивно! Я вчився інакше!"

В розмовах і в часописах підкреслюється мовний хаос. В погоні за оригінальністю кличуть у унісон псевдовчені. А за ними повторюють інші. В нас зорсім немає хаосу. Мова, як кожна інша ділянка науки, живе і розвивається. І мусить мати багато нерозв'язаних чи невідомо розв'язаних проблем.

В моїй бібліотеці я нарахував двадцять різних граматик. І ця кількість мене не зворушує. Це — доказ незрозумілості сьогодення. Це — доказ величчя нашого мовного багатства. Не соромитися нам мови "шар", вчистий її. Зрозуміти її розвиток. Історія мови розкриває перед нами двері до тайни душі, і ті, що так часто вяркають — перестануть нарікати, бо зрозуміють одне: ми ще дискусують. В дискусії виробляється думка.

Масмо приклад у братів чехів. Франтішек Палацыйкий творив нові слова, хотів "чехізувати" чеську мову, яка є до сьогодні багато німечого елементу. І сьогодні студент на курсі чеської мови наміскається з новотворами Палацыйкого, які не приймає. А в нас напавки: з гордістю можемо дивитися на виступи Котляревського, який мав випалову базу в полтавському горах і увів його в літературу. І хоч сотні років дістав нас від того часу, що й сьогодні український студент може "без словника" читати Котляревського і рівночасно Рильського.

Ми є в дуже щасливому положенні. Тільки треба любити українську мову, вчутися в її чар, знати її історію, морфологію та всі інші процеси зміни, які поставили з духом часу. Бо від старого-Ягіча (Закінчення на стор. 3-й)

Ворне Антоненко-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(10)

Ходжав кинув на нього з-під лоба короткий допитливий погляд.

— А ви хіба не чули, що казала зараз Одарка Пилипівна?

— Ні. А в чому річ? — спитав Олександр Іванович, не розуміючи й дивуючись з тої раптової зміни, що сталася на обличчї начальника.

Ходжав зідхнув і, як здався Олександрові Івановичу, зневажливо подивився на нього. Потім повернувся до матері.

— Розкажіть нам усім ще раз усі ваші скарги.

Ніна Олександрівна при сліві "скарги" інстинктивно поглянула на свекруку й перевела обурені очі на Олександра Івановича, мовляв, — чи ж можна діяти до такої дуралюстості!..

Олександр Іванович здиновано дивився на матір і не годен був будь-що зрозуміти. Пісочкіна відсунула від себе поворотно тарілку й повела носом убік Ходжаву.

Мати, побачивши, що вона стала центром загальної уваги, переполошилася, зникла й вийшла б краще живцем з-під даху, ніж по-вирини все, що вона так об'єднано сплеснула Сашковому начальникові. Невістка з неприхованою ненавистю й відразою дивилася просто на неї.

— Та я... та в мене нічого такого... І вона знову почала втирати пучками з кутів розуму, що як навісимо, раз-у-раз виступала їй на губах.

— Кажіть же, Оларко Пилипівно, якщо вже почали!

Вставши по обіді з-за столу, Ходжав сухо подивився на Ніну Олександрівну й образно ж узяв Олександра Івановича за лікоть і повів у кутку кімнати.

— Ви ніколи не оглядали свої матері?

Олександр Іванович не сподівався такого запитання і на якусь секунду затримався з відповіддю.

Я розумію вас, ми, лікарі, ввесь час лікуємо інших, але не звертаємо уваги на власні недуги та хвороби близьких нам людей; ми часто навіть свідомо уникати самі лікувати своїх кривих, нащо якщо припускаємо можливість чогось серйозного, але все ж... Чи нам вапа мати ніколи не скривіти на свої недуги? Чи ви самі не помічали, що з вашою матір'ю не гаразд?..

Власне, в матері й часто констатували рецидиви тропічної маларії, від чого, на мою думку, виникла гостра анемія... нетвердо, мовив виправдовуючись, почав Олександр Іванович, але Ходжав спинив його:

— Розуміється, розуміється... Це також може бути. Але підійдемо до неї.

Олександр Іванович зачухав, мати, але Ходжав

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ. ОПІКА І ДОПОМОГА ЦИМ ІНВАЛІДАМ — СПРАВА НАШОЇ ЧЕСТИ І ПОВИННОСТІ!

ПОЖЕРТВИ СЛАТИ НА АДРЕСУ: SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS, 1821 W. Lindley Avenue, Philadelphia 41, Pa., U.S.A.

Листопадове Свято в Міннеаполісі

4-го листопада в Міннеаполісі відбулося свято 44-ої річниці Листопадового Зриву, переведене місцевими, Твин-Сіті, відділами УККА. Офіційну частину Свята почав американський гімн у виконанні молоді збройної піхоти пани Уїлліс Крамарчук і вступне слово-тостів Міннеаполіського відділу УККА Василь Домбровський, який закликав присутніх одностайно мовчазно відзначити пам'ять полеглих за державність та соборність України героїв. Змістовний та об'єктивний реферат „Герої Листопада“ прочитав проф. Тадей Петришак.

В ісцензації „У канцелярії полковника“ (Г. Луїжницький) досвідчений і талановитий режисер-артистка Олена Карп'як-Бенцал, достосую-

Голова УНРади інж. Осип Бойдунник відвідав Філадельфію

Стараннями Громадського Комітету, інж. О. Бойдунник прибув із доповіддю до Філадельфії — 16-го вересня.

В неділю о год. 11-й рано на північному двірці у Філадельфії зустрів інженера китицею червоних троянд п. П. Чупрун, голова Громадського Комітету та представник організації Лазар Івашин, Вол. Татунчак та Михайло Хомин від ОДУ.

То ж 16-го вересня о год. 5-й по пол., при зльоті в залі коло 350 осіб, зачалися доповіді п. інженера О. Бойдунника.

У великій залі Українського Громадського Клубу

Перед слухачами поставив не політичного трибуна, а державного мужа, глибокого аналітика реальності та дослідника цілеспрямованої дії української людини для її визначення, помочи доцесованій батьківщині. Цінність цієї доповіді, це її сутність, вона якби вирізняла з серії слухачів те, що вони передбачають, спостерігають, та думають і, відповідно у порядкуванні, давали їм знову як дарунок від дорогого гостя.

Перед слухачами поставив аска драма. Україна нахилилась під тиском русифікації, що її проводивши під ширмом творення союзової імперії. А в зв'язку із цим там проходить процес вини-

ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

(Закінчення із стор. 2-ої)

вчителів всіх моїх учителів, до Шерека — шлях дуже великий, дуже довгий, і на ньому було багато змін в усіх ділянках науки, особливо в мовно-математичній.

Даймо дозвіл, що ми толераємо — змінюємо, що українська мова не допрамує, не у якому розумінні, у „нашому“ прописному розумінні. Бо ж і якому мовознавцю за аспірантурою? Хоч аспірант прекрасно віддає фонетичний зміст. Коли хтось каже що „роль“ чоловічого роду — хай йому буде чоловічим. Це і так не дає слова. Коли хтось уперто каже „Міхен“ замість „Міхен“ — хай йому!

Чому ж боротися за кілька літер? Коли хтось, замість поїти, вживає дождж, нехай вживає! І хай буде це для нас зрозумілим. Це маловажна справа. В основі української мови є незмінне. Йдеться тут не про мову, як таку, а про дрібні трансакції, відмінки, наголосні чи інші процеси. Во ж найбільше гіршим у вживанні та пристосуванні до нашого прописного чужих слів і мов. Як вгорі вже наведено приклад, а тут можна ще додати найчастіше повторювані: Мохаммед, а білий вже не Магомед або Дейшпір — чому не Ляйшпір, як кожен німець так вживає?

Всеукраїнський Конгрес Українців повинен об'єднати всіх, при цьому потрібне активне існування суспільно-політичних партій, бо це є визначником культурної нації, але вони мають вести координований акцію названої.

Негаразди оплески підтвердили правильність заповідей прелегента. Те офіційне Бак. Бойчук в кількох реченнях вказав на ту жахливу тривогу, що грізить нашою народом, підкреслив правильність заповідей прелегента та закликав до мобілізації сил на нашому терені, що її вбачав в тому, щоб тити в один гуж.

Ряд запитів тільки уточнював затронуті проблеми і може вперше на цій залі зустрілись політичні противники, не як перегонові коні, а державні мужи, а заслуга в цьому голова УНРади інж. О. Бойдунник, що змінив затронуті проблеми і вказав, що при їхній розв'язці конечна участь кожної української людини.

Закриваючи доповідь адвокат Т. Синютин в своїй подячній промові зазначив, що ця доповідь пригадує ті часи, коли дання еміграція зустрічала українських діячів з Європи та Рідного Краю.

О годині десятиї того ж дня відбулась товаришська зустріч громадянства із п. головою УНРади та членом ПУН. ШАД

Союз Українок Америки
28-й ВІДДІЛ в НЮАРКУ, Н. Дж.
ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР
в неділю, 2-го грудня 1962 року
в год. 5:00 по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛІ — при 180 William St.
в НЮАРКУ, Н. Дж.

First showing on LONG ISLAND
exciting
stirring
colorful
UKRAINIAN SONG & DANCE FEST
AUTHENTIC CENTURIES-OLD SONGS, DANCE and COSTUMES dramatically presented...

Sponsored by
UNIONDALE HIGH AUDITORIUM
DEC. 21-2-30
GOODRICH STREET
UNIONDALE L.I.N.Y.
ADMISSION \$1.50
Children under 12 FREE

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
на св. Миколая, Різдво і Новий Рік для всіх!
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР, БО ДЕШЕВШЕ!
Найновіше повне видання „КОБЗАР“ Т. Шевченка в одному томі!
БУДУЄМО ПАМ'ЯТНИКИ ПРОРОКОВІ УКРАЇНИ з ГРАНІТУ І БРОНЗИ, ЗБУДИМО ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК! У КОЖНІЙ ХАТІ

КОБЗАР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ПОВИНЕН БУТИ, БО ЦЕ НАЙКРАЩИЙ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК.

Саме тепер вийшов з друку новий наклад КОБЗАРЯ. Це є повне народне видання з багатими поясненнями на кожній сторінці, проф. В. Симонича і проф. Я. Рудницького. Гарний папір, тверда полотнона обкладинка, з золотистими втисками, в окремій обгортці з целофановою, 464 сторін друку, а величина 6 x 9 інчів.

Це справді люксусне видання Української Вільної Академії Наук і Клубу Приятелів Української Книжки в Канаді.

ПАМ'ЯТАЙМО
що цей КОБЗАР — це найкращий подарунок для всіх, в головному для дітей, вузів, приятелів і знайомих, на уродина, вінчання, на св. Миколая, Різдво і Новий Рік.

Ціна приступна, бо всього за 1 примірник	\$ 7.50
Хто замовляв нараз 2 примірники платити лише	\$ 14.00
Хто замовляв нараз 3 примірники платити	\$ 19.00
Хто замовляв нараз 5 примірників платити	ЛИШЕ \$ 30.00

(Вирізати, виповнити або окремо написати і вислати)

ЗАМОВЛЕННЯ ДО: **UKRAINIAN BOOK CLUB**
P. O. Box 3597, B. Winnipeg, Man., Canada

Ось як замовити найновіше видання КОБЗАРЯ Т. Шевченка з поясненнями проф. В. Симонича і проф. Я. Рудницького:

1 примірник за \$ 7.50	3 примірники за \$ 19.00
2 примірники за \$ 14.00	5 примірників за \$ 30.00

— це є лише до \$6.00 за примірник —
Надешлю додому ЧЕКОМ, МОНІ-ОРЕДЕРМ, ГОТІВКОЮ в регістрованому листі. (Непотрібне скреслити).
КОБЗАРІ прошу вислати на адресу (одну або більше):

Увага! БАЛТИМОР, Увага! КИРТИС БЕЙ, ВАШИНГТОН І БЕРЛІН!

В неділю, 2-го грудня 1962 року
в залі ДОМУ „САМОМОЧІ“,
при 230 S. Broadway — BALTIMORE 31, Md.
— відбудуться —
ОКРУЖНІ ЗБОРИ
Відділів УНСоюзу
стейту МЕРІЛЕНДУ І М. ВАШИНГТОНУ, Д. К.,
і яких
повинні взяти участь Урядові Члени та конвенційні
Делегати від таких Відділів УНСоюзу:

БАЛТИМОР	148, 320, 337
КИРТИС БЕЙ	55, 81, 290
ВАШИНГТОН, Д. К.	15
БЕРЛІН	260

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

- Відкриття Зборів
- Звіт Управі
- Дискусія над звітами
- Звіт Контрольного Комітету
- Вибір нової Управи
- План праці
- Висновок та запити
- Закриття Зборів

ПОЧАТОК ЗБОРІВ: в год. 2:30 по полудні.
ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНЕ ТАКОЖ ВСЕ МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.
В Зборах браме участь
ПРЕДСТАВНИК ЕКЗІКУТИВИ УНСОЮЗУ.
ОКРУЖНА УПРАВА

Увага! БУНСАКЕТ І ОКОЛИЦІ! Увага! УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ,
при Церкві св. Михайла у Бунсакеті
— влаштує —
в неділю, 2-го грудня 1962 р.
в год. 3:00 по полудні
у ПАРАФІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ — 74 Герріс Есено
АКАДЕМІЮ
присвячену
ЛИСТОПАДОВИМ ПОДІЯМ 1918 РОКУ.
В ПРОГРАМІ:
Вступне слово — виступає головний контролер УНСоюзу Іван КОКОЛЬСЬКИЙ;
Святочна промова — о. Прот. Михайло МОСТЕНСЬКИЙ;
Виступи золотого хору „БАНДУРА“, декламация.
До численної участі все Українське Громадянство сердечне запрошує

ПАРАФІЯЛЬНИЙ КОМІТЕТ
при Українській Православній Церкві св. Михайла у Бунсакеті

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ МІННЕАПОЛІС — О. ПАУЛЬ!
Заходами ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ під патронатом УККА
— відбудуться —
в НЕДІЛЮ, 2-го ГРУДНЯ 1962 року,
в год. 6:00 веч. — в школі при церкві св. Константина
АКАДЕМІЯ
В 20-РІЧЧЯ УПА
Святочну промову виступає
СОЛІСТ УПА — ЛЕВ ФУТАЛА.
Присмо Українське Громадянство Міннеаполіс і Ст. Пауль сповідає свій обов'язок відносно супроти наших воїнів Героїв і численною участю звеличати це торжество.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Увага! БРУКЛІН (Савт)! Увага!

В неділю, 2-го грудня 1962 р.
в год. 5:00 по полудні,
в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ, 258 — 19-та вул.
поміж 5-ї і 6-ї Еве.
БРУКЛІНСЬКА ГРОМАДА
— відзначає —
40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ
Б-ва св. о. Миколая,
293 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ.
На це свято прибудуть:
головний представник Українського Народного Союзу
Іосип Лисогір
та головний секретар Українського Народного Союзу
д-р Ярослав Падох.

В ПРОГРАМІ виступають:
✓ БАНДУРИСТКИ СУМА з НЮ ЙОРКУ;
✓ МІСЦЕВА ГРУПА ТАНЦОРИСТІВ
✓ МІСЦЕВА ШКОЛА;
✓ МИКОЛА ПОНЕДІЛОК & інші.

На це свято запрошуємо Відділи УНСоюзу в інших Організаціях, як також наші Громадянство
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Короткі Вістки

• Бруклінський адвокат Джеймс В. Доноуан сподівається, що йому таки вдасться добити звільнення 1113 полонених, яких диктатор Кастро продасть за ліки і харчі, головним чином за харчі для дітей. Відмаче коштувати \$62 мільйони. Він сподівається, що полонені будуть у ЗЛА за 10 до 14-ох днів.

• Націоналістичний Китай звернувся через свою делегацію в ООН до Генерального Секретаріату ООН з вимогою, щоб китайським націоналістам дали більше становища в керівних органах й установках ООН. Керівництво ООН стоїть на тому, що кількість слухачів залежить від фінансових вкладок, що їх платять кожні держава.

3 глибоким смутком
повідомляємо Знайомих і Приятелів про смерть
нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ
Янова Васильовича ЗАДЕРЕЯ
що по довгих стражданнях упокоївся
23-го листопада 1962 р. у Форт Вайні, Індіана,
на 71-му році життя.

ДРУЖИНА, СИНІ, НЕМОТКИ І УНУКИ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СОЮЗУ ЗЕМЕЛЬ СОВОРНОЇ УКРАЇНИ — СЕЛАНСЬКА ПАРТІЯ
з великим сумом сповіщає, що 23-го листопада 1962 року, по тривалій і тяжкій хворобі
номер,
на 71-му році життя
Янів Васильович ЗАДЕРЕЯ
гарний патріот своєї Батьківщини-України і активний політично-громадський діяч, один із основоположників Організації, догодолий голова Осередку у Форт Вайні, Інд., незмінний член Центрального Комітету СЗСУ-СП,
і висловлює глибоке співчуття
РОДИНІ ПОКІЙНОГО.
ВІЧНИЙ СПОКІЙ ПОГО ДУШІ!
ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СЗСУ-СП

УПРАВА ОСЕРЕДКУ СЗСУ-СП у ФОРТ ВАЙНІ, Індіана,
з великим жадем повідомляє Членів і Друзів
про смерть Неземного Голови Осередку
Янова Васильовича ЗАДЕРЕЯ
що стався 23-го листопада ц. р.
і висловлює глибоке співчуття Дружині Покійного
Ольги ТИМОФІВНИ, Синам, Невісткам і Унукам.
НЕХАЙ ЗЕМЛЯ ВАШИНГТОНА БУДЕ ПОМУ ПЕРОМ!
УПРАВА ОСЕРЕДКУ СЗСУ-СП у Форт Вайні

В 6-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Невіджуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА
І ШВАГРА
бл. п.
д-ра Івана ТУРЯНСЬКОГО
був. адвоката в Коломні,
буде підправлена
ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХІДОЮ
в СУБОТУ, 1-го ГРУДНЯ 1962 року,
в год. 8:30 рано,
в ШКОЛЬНІЙ КАПЛИЦІ св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, при Сенфорд Есено,
на яку запрошують Приятелів та Знайомих Покійного
Дружина — **ОЛЬГА ТУРЯНСЬКА**
Сини і Рідні

*** Забезпечення коштує так мало!**
*** Брак забезпечення коштує так багато!**
*** Забезпечіться в Українському Народному Союзі!**

